

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

на засіданні кафедри
спортивної медицини, здоров'я людини
„29” серпня 2018 р. протокол № 1

Зав. кафедри

Шиян О. І.

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ**

**«Профілактика інфекційних та неінфекційних захворювань
у навчальних закладах»**

галузь знань 01 Освіта

підготовки бакалаврів

**спеціальності 014.14 середня освіта (здоров'я людини);
кваліфікація бакалавр освіти за предметною спеціалізацією
(здоров'я людини)**

Методичні рекомендації до проведення практичних занять з навчальної дисципліни «Профілактика інфекційних та неінфекційних захворювань у навчальних закладах» розробив:

к.н. фіз. вих., доцент

Р. Є. Руденко

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ №1

для проведення практичного заняття

(групового, час проведення заняття – 2 год.)

з навчальної дисципліни «Профілактика інфекційних та неінфекційних захворювань у навчальних закладах»

Тема: «Вступ» в дисципліну «Профілактика інфекційних та неінфекційних захворювань у навчальних закладах». Аналіз стану здоров'я молоді в Україні

1. Навчальні та виховні цілі: вивчити та проаналізувати дані про предмет, об'єкт та основи дисципліни «Профілактика інфекційних та неінфекційних захворювань у навчальних закладах».

Удосконалити методи проведення практичних групових занять з метою виховання у студентів спілкування у колективі та педагогічних умінь та навичок.

Навчальні питання і розподіл часу за питаннями:

Вступ: – 10 хв.

Обговорення питань

1. Освітня політика з питань забезпечення ЗСЖ молоді – 15 хв.
2. Методи зменшення рівнів ризику щодо короткострокових і довгострокових наслідків поведінки сучасної молоді – 15 хв.
3. Вплив факторів ризику на здоров'я молоді та тривалість життя в Україні та країнах Центральної Європи – 15 хв.
4. Аналіз причин передчасної смертності та захворюваності в Україні – 15 хв.

Підведення підсумків заняття: оцінювання знань студентів за усну відповідь на питання за темою, відповіді на запитання – 20 хв.

Навчально-матеріальне забезпечення: використання таблиць, мультимедійний показ.

Завдання для самостійного опрацювання:

1. Життєві навички, що сприяють фізичному здоров'ю.
2. Життєві навички, що сприяють соціальному здоров'ю.
3. Життєві навички, що сприяють духовному та психологічному здоров'ю.

Навчальна література:

Основна:

1. Балакірева О.М. Рівень і тенденції поширення тютюнокуріння, вживання алкоголю та наркотичних речовин серед учнівської молоді України / О.М.Балакірева, Т.В.Бондар, Н.О.Рингач. – К.: Український інститут соціальних досліджень ім.О.Яременка, 2008 . – 152с.
2. Страшко С.В., Кривич І.П., Гусева Г.М., Білик В.Г. / редакція Семеренко Г.В. Інфекційні та неінфекційні хвороби, що набули соціального значення // Додаток до підручника з основ медичних знань для студентів педагогічних спеціальностей закладів вищої освіти. – Київ: Видавництво «Алатон», 2018. – Вид. 2.– 74 с.
3. Шиян О. І. Розвиток державної освітньої політики з питань забезпечення здорового способу життя молоді у світі та Україні / Олена Шиян // Ефективність державного управління : зб. наук. пр. ЛРІДУ НАДУ. – Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2010. – № 24 - С. 152–159.

Допоміжна:

1. Шиян О. Особливості впровадження навчання з основ здоров'я у школах України / Олена Шиян, Євгенія Сливка // Молода спортивна наука України : зб. наук. праць з галузі фізичної культури та спорту. Вип. 13 : у 4-х т. – Львів : НВФ «Українські технології», 2009. – Т. 2. – С. 202-206.
2. Циганов Г.В. Реалізація здоров'язберігаючих освітніх технологій в навчально-виховному процесі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zpschool.ucoz.ru/publ/1-1-0-1>.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ №2

для проведення практичного заняття

(групового, час проведення заняття – 2 год.)

з навчальної дисципліни «Профілактика інфекційних та неінфекційних захворювань у навчальних закладах»

Тема: Неінфекційні хвороби як визначальний фактор зниження рівня здоров'я населення

Навчальні та виховні цілі: вивчити та проаналізувати дані про профілактику неінфекційних хвороб. Довести, що неінфекційні хвороби є визначальним фактором зниження рівня здоров'я населення.

Удосконалити методи проведення практичних групових занять з метою виховання у студентів спілкування у колективі та педагогічних умінь та навичок.

Навчальні питання і розподілення часу за питаннями:

Вступ: – 10 хв.

Обговорення питань

1. Поняття хвороби і пошкодження, класифікація, стадії перебігу – 20 хв.
2. Основні причини зростання психосоматичних захворювань – 20 хв.
3. Неінфекційні хвороби та вплив їх на рівень здоров'я людини – 20 хв.

Підведення підсумків заняття: оцінювання знань студентів за усну відповідь на питання за темою, відповіді на запитання – 20 хв.

Навчально-матеріальне забезпечення: використання таблиць, мультимедійний показ.

Завдання для самостійного опрацювання:

1. Охарактеризувати етіологію та патогенез онкозахворювань за системами організму. Розробити план профілактичних заходів із застосуванням новітніх інформаційних технологій.

Навчальна література:

Основна:

4. Страшко С.В., Кривич І.П., Гусева Г.М., Білик В.Г. / редакція Семеренко Г.В. Інфекційні та неінфекційні хвороби, що набули соціального значення // Додаток до підручника з основ медичних знань для студентів педагогічних спеціальностей закладів вищої освіти. – Київ: Видавництво «Алатон», 2018. – Вид. 2.– 74 с.

Допоміжна:

3. Шиян О. Особливості впровадження навчання з основ здоров'я у школах України / Олена Шиян, Євгенія Сливка // Молода спортивна наука України : зб. наук. праць з галузі фізичної культури та спорту. Вип. 13 : у 4-х т. – Львів : НВФ «Українські технології», 2009. – Т. 2. – С. 202-206.
4. Циганов Г.В. Реалізація здоров'язберігаючих освітніх технологій в навчально-виховному процесі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zpschool.ucoz.ru/publ/1-1-0-1>.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ №3

для проведення практичного заняття

(групового, час проведення заняття – 2 год.)

з навчальної дисципліни «Профілактика інфекційних та неінфекційних захворювань у навчальних закладах»

Тема: Формування здоров'язберігаючих компетентностей учнів як засіб профілактики інфекційних та неінфекційних захворювань

Навчальні та виховні цілі: вивчити та проаналізувати дані про формування здоров'язберігаючих компетентностей учнів з урахування вікової категорії. Довести, що здоров'язберігаючі компетентності є основним у формуванні здорового способу життя.

Удосконалити методи проведення практичних групових занять з метою виховання у студентів спілкування у колективі та педагогічних умінь та навичок.

Навчальні питання і розподілення часу за питаннями:

Вступ: – 10 хв.

Обговорення питань

1. Основні завдання здоров'язбережувальних компетентностей на уроках з фізичного виховання – 20 хв.
2. Зміст і структура здоров'язберігаючих компетентностей – 20 хв..
3. Питання здорового способу життя та фізичного розвитку школярів – 20 хв.

Підведення підсумків заняття: оцінювання знань студентів за усну відповідь на питання за темою, відповіді на запитання – 20 хв.

Навчально-матеріальне забезпечення: використання таблиць, мультимедійний показ.

Завдання для самостійного опрацювання:

1. Фізичне виховання як засіб підвищення опірності організму.

Навчальна література:

Основна

1. Балакірева О.М. Рівень і тенденції поширення тютюнокуріння, вживання алкоголю та наркотичних речовин серед учнівської молоді України / О.М.Балакірева, Т.В.Бондар, Н.О.Рингач. – К.: Український інститут соціальних досліджень ім.О.Яременка, 2008 . – 152с.
2. Страшко С.В., Кривич І.П., Гусева Г.М., Білик В.Г. / редакція Семеренко Г.В. Інфекційні та неінфекційні хвороби, що набули соціального значення // Додаток до підручника з основ медичних знань для студентів педагогічних спеціальностей закладів вищої освіти. – Київ: Видавництво «Алатон», 2018. – Вид. 2.– 74 с.
3. Шиян О. І. Розвиток державної освітньої політики з питань забезпечення здорового способу життя молоді у світі та Україні / Олена Шиян // Ефективність державного управління : зб. наук. пр. ЛРІДУ НАДУ. – Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2010. – № 24 - С. 152–159.

Допоміжна:

5. Шиян О. Особливості впровадження навчання з основ здоров'я у школах України / Олена Шиян, Євгенія Сливка // Молода спортивна наука України : зб. наук. праць з галузі фізичної культури та спорту. Вип. 13 : у 4-х т. – Львів : НВФ «Українські технології», 2009. – Т. 2. – С. 202-206.
6. Циганов Г.В. Реалізація здоров'язберігаючих освітніх технологій в навчально-виховному процесі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zpschool.ucoz.ru/publ/1-1-0-1>.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ №4

для проведення практичного заняття

(групового, час проведення заняття – 2 год.)

з навчальної дисципліни «Профілактика інфекційних та неінфекційних захворювань у навчальних закладах»

Тема: Формування здорового способу життя учнів молодших класів

Навчальні та виховні цілі: вивчити та проаналізувати дані про формування здорового способу життя учнів молодших класів. За місцем практики проаналізувати стан дотримання здорового способу життя учнів різних вікових категорій.

Удосконалити методи проведення практичних групових занять з метою виховання у студентів спілкування у колективі та педагогічних умінь та навичок.

Навчальні питання і розподілення часу за питаннями:

Вступ: – 10 хв.

Обговорення питань

1. Принципи побудови процесу фізичного виховання учнів з урахуванням здоров'язбережувальних технологій – 15 хв.
2. Засоби та методи фізичного виховання учнів молодшого шкільного віку – 15 хв.
3. Основні завдання здоров'язбережувальних технологій на заняттях з фізичного виховання – 15 хв.
4. Програмно-методичні основи навчання здоровому способу життя учнів в позашкільній освіті – 15 хв.

Підведення підсумків заняття: оцінювання знань студентів за усну відповідь на питання за темою, відповіді на запитання – 20 хв.

Навчально-матеріальне забезпечення: використання таблиць, мультимедійний показ.

Завдання для самостійного опрацювання:

1. Провести аналіз програмно-методичних положень дотримання здорового способу життя.

Навчальна література:

Основна:

1. Бевз Г. М. Технологія проведення тренінгів з формування здорового способу життя молоді / Г. М. Бевз, О. П. Главник. – К. : Український інститут соціальних досліджень, 2004. – Кн. 1. – 176 с. ISBN 966-8435-12-5.
2. Воронцова Т. В. Основи здоров'я. 5 клас : посіб. для вчителя / Т. В. Воронцова, В. С. Пономаренко. – К. : Алатон, 2008. – 264 с. – ISBN 966-7107-24-8.
3. Вступ до стратегічного планування для формування навичок здорового способу життя : посібник / створ. проектом ЄС „Вдосконалення багатогалузевих підходів до профілактики ВІЛ/СНІДу серед молоді України” у співпраці з М-вом освіти та науки України. – [Б. м. : б. в.], 2007. – 120 с.
4. Моніторинг школи культури здоров'я / С. В. Кириленко [та ін.]. – Х. : Основа, 2008. – 175 с. – ISBN – 9789663339597.

Допоміжна:

1. Даниленко Г. М. Гігієнічні основи системної оптимізації формування здоров'я дітей в умовах загальноосвітнього навчального закладу : автореф. дис. ... д-ра пед. наук : спец. 13.00.04: «Теорія та методика професійної освіти» / Г. М. Даниленко. – К., 2007. - 56 с.

2. Шиян О. Нормативно – правове забезпечення державної освітньої політики щодо здорового способу життя молоді [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Dums/2009-01/Shiyan.pdf

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ №5

для проведення практичного заняття

(групового, час проведення заняття – 2 год.)

з навчальної дисципліни «Профілактика інфекційних та неінфекційних захворювань у навчальних закладах»

Тема: Загальна характеристика інфекційних хвороб

Навчальні та виховні цілі: вивчити та проаналізувати дані про історію інфекційних хвороб, класифікацію, етіологію та патогенез. Побудувати алгоритм передачі інфекційних захворювань. Сформувати причини виникнення психосоматичних захворювань. Зниження рівня здоров'я, як наслідок перенесених інфекційних та психосоматичних захворювань.

Удосконалити методи проведення практичних групових занять з метою виховання у студентів спілкування у колективі та педагогічних умінь та навичок.

Навчальні питання і розподілення часу за питаннями:

Вступ: – 10 хв.

Обговорення питань

1. Поняття хвороби і пошкодження, класифікація, стадії перебігу – 15 хв.
2. Механізми передачі інфекційних захворювань – 15 хв.
3. Основні причини зростання психосоматичних захворювань – 15 хв.
4. Поширеність інфекційних, психосоматичних захворювань, травматизму та смертність від них – 15 хв.

Підведення підсумків заняття, відповіді на запитання – 20 хв.

Навчально-матеріальне забезпечення: використання таблиць, мультимедійний показ.

Завдання для самостійного опрацювання:

1. Стан показників інфекційних та неінфекційних захворювань на Львівщині.

2. Аналіз чинників, що впливають на виникнення інфекційних та неінфекційних хвороб у навчальних закладах.

Навчальна література:

Основна:

1. Страшко С.В., Кривич І.П., Гусєва Г.М., Білик В.Г. / редакція Семеренко Г.В. Інфекційні та неінфекційні хвороби, що набули соціального значення // Додаток до підручника з основ медичних знань для студентів педагогічних спеціальностей закладів вищої освіти. – Київ: Видавництво «Алатон», 2018. – Вид. 2.– 74 с.

2. Вступ до стратегічного планування для формування навичок здорового способу життя : посібник / створ. проектом ЄС „Вдосконалення багатогалузевих підходів до профілактики ВІЛ/СНІДу серед молоді України” у співпраці з М-вом освіти та науки України. – [Б. м. : б. в.], 2007. – 120 с.

Допоміжна:

1. Даниленко Г. М. Гігієнічні основи системної оптимізації формування здоров'я дітей в умовах загальноосвітнього навчального закладу : автореф. дис. ... д-ра пед. наук : спец. 13.00.04: «Теорія та методика професійної освіти» / Г. М. Даниленко. – К., 2007. - 56 с.

2. Шиян О. Нормативно – правове забезпечення державної освітньої політики щодо здорового способу життя молоді [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Dums/2009-01/Shiyan.pdf

3. Шиян О. І. Сутність державної освітньої політики з питань забезпечення здорового способу життя молоді / Олена Шиян // Державне управління : Теорія та практика. – 2008. – №2 (8). – Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua/ejournals/DUTP/>

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ №6

для проведення практичного заняття

(групового, час проведення заняття – 2 год.)

з навчальної дисципліни «Профілактика інфекційних та неінфекційних захворювань у навчальних закладах»

Тема: Грип та хвороби з групи інфекцій дихальних шляхів (кір, дифтерія). Профілактичні заходи

Навчальні та виховні цілі: вивчити та проаналізувати дані про групи інфекцій дихальних шляхів (кір, дифтерія). Сформувані поняття про епідемічні захворювання. Охарактеризувати захворювання на грип в Україні. Розробити профілактичні заходи на запобігання інфекційних захворювань в навчальних закладах.

Удосконалити методи проведення практичних групових занять з метою виховання у студентів спілкування у колективі та педагогічних умінь та навичок.

Навчальні питання і розподілення часу за питаннями:

Вступ: – 10 хв.

Обговорення питань

1. Епідемічне захворювання – грип (шляхи інфікування, симптоми, перебіг) – 15 хв.
2. Кір – інфекційне захворювання дітей у навчальних закладах (шляхи інфікування, симптоми, перебіг) – 15 хв.
3. Дифтерія – інфекційне захворювання дітей у навчальних закладах (шляхи інфікування, симптоми, перебіг) – 15 хв.
4. Профілактичні заходи щодо групи інфекцій дихальних шляхів – 15 хв.

Підведення підсумків заняття, відповіді на запитання – 20 хв.

Навчально-матеріальне забезпечення: використання таблиць, мультимедійний показ.

Завдання для самостійного опрацювання:

1. Розробити схему послідовності дій застосування профілактичних засобів інфекційних та неінфекційних хвороб у навчальних закладах.

Навчальна література:

Основна:

1. Страшко С.В., Кривич І.П., Гусева Г.М., Білик В.Г. / редакція Семеренко Г.В. Інфекційні та неінфекційні хвороби, що набули соціального значення // Додаток до підручника з основ медичних знань для студентів педагогічних спеціальностей закладів вищої освіти. – Київ: Видавництво «Алатон», 2018. – Вид. 2.– 74 с.
2. Шиян О. І. Розвиток державної освітньої політики з питань забезпечення здорового способу життя молоді у світі та Україні / Олена Шиян // Ефективність державного управління : зб. наук. пр. ЛРІДУ НАДУ. – Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2010. – № 24 - С. 152–159.

Допоміжна:

3. Шиян О. Особливості впровадження навчання з основ здоров'я у школах України / Олена Шиян, Євгенія Сливка // Молода спортивна наука України : зб. наук. праць з галузі фізичної культури та спорту. Вип. 13 : у 4-х т. – Львів : НВФ «Українські технології», 2009. – Т. 2. – С. 202-206.

4. Циганов Г.В. Реалізація здоров'язберігаючих освітніх технологій в навчально-виховному процесі [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

<http://zpschool.ucoz.ru/publ/1-1-0-1>

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА №7-8

для проведення практичного заняття
(групового, час проведення заняття – 3 год.)

з навчальної дисципліни «Профілактика інфекційних та неінфекційних захворювань у навчальних закладах»

Тема: Інфекційні хвороби, що передаються статевим шляхом та їх профілактика

Навчальні та виховні цілі: вивчити та проаналізувати дані про групи інфекційних захворювань, які передаються статевим шляхом. Охарактеризувати захворювання: сифіліс, гонорея, уrogenітальний хламідіоз, вірусний гепатит b (ВГб), вірус герпесу. Проаналізувати профілактичні заходи щодо запобігання інфекційних захворювань, що передаються статевим шляхом.

Удосконалити методи проведення практичних групових занять з метою виховання у студентів спілкування у колективі та педагогічних умінь та навичок.

Навчальні питання і розподілення часу за питаннями:

Вступ: – 20 хв.

Обговорення питань

1. Сифіліс, гонорея – етіологія, патогенез, принципи лікування – 20 хв.
2. Уrogenітальний хламідіоз: етіологія, патогенез шляхи інфікування – 20 хв.
3. Вірусний гепатит b (ВГб): причини, симптоми, перебіг – 30 хв.
4. Вірус герпесу – 30 хв.
5. Профілактика хвороб, що передаються статевим шляхом – 40 хв.

Підведення підсумків заняття, відповіді на запитання – 20хв.

Навчально-матеріальне забезпечення: використання таблиць, мультимедійний показ.

Завдання для самостійного опрацювання:

1. Розробити план тренінгового заняття: обговорення складових громадської та індивідуальної профілактики.

Навчальна література:

Основна:

5. Страшко С.В., Кривич І.П., Гусева Г.М., Білик В.Г. / редакція Семеренко Г.В. Інфекційні та неінфекційні хвороби, що набули соціального значення // Додаток до підручника з основ медичних знань для студентів педагогічних спеціальностей закладів вищої освіти. – Київ: Видавництво «Алатон», 2018. – Вид. 2.– 74 с.

Допоміжна:

7. Шиян О. Особливості впровадження навчання з основ здоров'я у школах України / Олена Шиян, Євгенія Сливка // Молода спортивна наука України : зб. наук. праць з галузі фізичної культури та спорту. Вип. 13 : у 4-х т. – Львів : НВФ «Українські технології», 2009. – Т. 2. – С. 202-206.
8. Циганов Г.В. Реалізація здоров'язберігаючих освітніх технологій в навчально-виховному процесі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zpschool.ucoz.ru/publ/1-1-0-1>.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ №9-10

для проведення практичного заняття
(групового, час проведення заняття – 3 год.)

з навчальної дисципліни «Профілактика інфекційних та неінфекційних захворювань у навчальних закладах»

Тема: Інфекційні захворювання органів дихання та їх профілактика

Навчальні та виховні цілі: вивчити та проаналізувати дані про групи інфекційних захворювань органів дихання. Охарактеризувати захворювання: атипова пневмонія, туберкульоз легень. Проаналізувати профілактичні заходи щодо запобігання інфекційних захворювань органів дихання.

Удосконалити методи проведення практичних групових занять з метою виховання у студентів спілкування у колективі та педагогічних умінь та навичок.

Навчальні питання і розподілення часу за питаннями:

Вступ: – 20 хв.

Обговорення питань

1. Атипова пневмонія : симптоми, перебіг, методи лікування – 30 хв.
2. Профілактика атипової пневмонії – 20 хв.
3. Туберкульоз легень : симптоми, перебіг, методи лікування – 40 хв.
4. Профілактика туберкульозу легень – 20 хв.
5. Написання підсумкової контрольної роботи – 30 хв.

Підведення підсумків заняття, відповіді на запитання – 20 хв.

Навчально-матеріальне забезпечення: використання таблиць, мультимедійний показ.

Завдання для самостійного опрацювання:

1. Розробити схему деяких аспектів профілактики туберкульозу (соціальний, санітарний, специфічний).

Навчальна література:

Основна:

6. Страшко С.В., Кривич І.П., Гусєва Г.М., Білик В.Г. / редакція Семеренко Г.В. Інфекційні та неінфекційні хвороби, що набули соціального значення // Додаток до підручника з основ медичних знань для студентів педагогічних спеціальностей закладів вищої освіти. – Київ: Видавництво «Алатон», 2018. – Вид. 2.– 74 с.

Допоміжна:

9. Шиян О. Особливості впровадження навчання з основ здоров'я у школах України / Олена Шиян, Євгенія Сливка // Молода спортивна наука України : зб. наук. праць з галузі фізичної культури та спорту. Вип. 13 : у 4-х т. – Львів : НВФ «Українські технології», 2009. – Т. 2. – С. 202-206.
10. Циганов Г.В. Реалізація здоров'язберігаючих освітніх технологій в навчально-виховному процесі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zpschool.ucoz.ru/publ/1-1-0-1>.